

2020. évi CLXIII. törvény

a szőlészetről és borászatról¹

Hatályos: 2023. 07. 01. –

Az Országgyűlés a szőlő-bor ágazat átlátható és fenntartható működésének elősegítése, valamint fejlesztésének megalapozása érdekében a következő törvényt alkotja:

1. Értelmező rendelkezések

1. § E törvény alkalmazásában:

1. *adatszolgáltató*: az ültetvény használója, a hegyközségekről szóló [2012. évi CCXIX. törvény \(a továbbiakban: Hktv.\) 4. § c\) pontja](#) szerinti szőlészeti és borászati felvásárló (a továbbiakban: szőlészeti és borászati felvásárló), valamint a borászati üzemengedély jogosultja;

2. *árutermő szőlőültetvény*: osztályba sorolt szőlőfajtavál beültetett azon szőlőültetvény, amelynek

a) területnagysága az 1000 négyzetmétert meghaladja, vagy

b) területnagysága az 1000 négyzetmétert nem haladja meg, de termését közfogyasztásra történő forgalomba hozatalra szánt borászati termék készítésére használják fel;

3. *borászati termék*: az [1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet VII. melléklet](#) II. részében szereplő, szőlőből készült termékek;

4. *borgazdasági egység*: azon adatszolgáltatók által alkotott, gazdasági aktában nyilvántartott csoport,

a) amelyet a társasági adóról és az osztalékadóról szóló [1996. évi LXXXI. törvény 4. § 23. pontja](#) értelmében kapcsolt vállalkozások alkotnak, vagy

b) amelynek természetes személy tagjai, vagy jogi személy esetén a jogi személy természetes személy tagjai, egymás közeli hozzátartozójának minősülnek;

5. *dűlő*: azonos földrajzi, illetve éghajlati adottságú, térképészetileg a VINGIS-ben lehatárolt, nevesített, szőlő termőhelyi kataszterben szereplő, összefüggő terület;

6. *ePincekönyv rendszer*: a szőlő-bor ágazat elektronikus információs rendszere;

7. *eredetmegjelölés*: az [1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 93. cikk \(1\) bekezdés a\) pontja](#) szerinti fogalom;

8. *élelmiszerlánc-esemény*: az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló [2008. évi XLVI. törvény \(a továbbiakban: Éltv.\)](#) Melléklet 22. pontja szerinti fogalom;

9. *felvásárlási okirat*: az általános forgalmi adóról szóló [2007. évi CXXVII. törvény \(a továbbiakban: Áfa tv.\)](#) szerinti felvásárlási okirat;

10. *földrajzi árujelző*: az [1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 103. cikke](#) szerinti oltalom alatt álló eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés;

11. *földrajzi jelzés*: az [1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 93. cikk \(1\) bekezdés b\) pontja](#) szerinti fogalom;

12. *földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet*:

a) azon földrajzi árujelzők esetében, amelyek oltalom iránti kérelmét vagy termékleírását 2011. december 31. előtt benyújtották, a termékleírásban megjelölt földrajzi területen működő hegyközségi tanács vagy tanácsok együttesen, ennek hiányában a termékleírás benyújtójaként érintett hegyközség,

b) azon földrajzi árujelzők esetében, amelyek oltalom iránti kérelmét 2011. december 31.-ét követően nyújtották be, az oltalom iránti kérelmet benyújtó hegyközség vagy hegyközségi tanács, vagy

c) az a) és b) pont szerinti szervezetek által a [Hktv. 24. § \(1a\) bekezdése](#) alapján átadott feladatokat ellátó borrhíriós tanács;

13. *gazdasági akta*: a hegybíró által az adatszolgáltatóról vezetett nyilvántartás;

14. *gazdálkodó szervezet*: a polgári perrendtartásról szóló [2016. évi CXXX. törvény 7. § \(1\) bekezdés 6. pontja](#) szerinti fogalom;

15. *kísérleti célú ültetvény*: a szőlőfajta osztályba sorolását megalapozó természetesi alkalmassági vizsgálat céljából telepített szőlőültetvény;

16. *közfogyasztásra történő forgalomba hozatal*: a borászati terméknek a fogyasztó vagy a forgalmazó részére történő értékesítése;

17. *szakmai-jövedéki nyilvántartás*: a jövedéki adóról szóló [2016. évi LXVIII. törvény \(a továbbiakban: Jöt.\) 136. § \(1\) bekezdésében](#) és [137. § \(2\) bekezdésében](#) meghatározott nyilvántartás;

18. *szőlőparcella*: azonos fajtavál, térállású, azonos évben telepített szőlőtőkékkel álló egybefüggő szőlőültetvény;

19. *szőlő termőhelyi kataszter*: a szőlőtermesztésre való alkalmasság szempontjából ökológiailag minősített, osztályozott és lehatárolt földterületek egységes hatósági nyilvántartási rendszere;

20. *szőlőültetvény*: az árutermő szőlőültetvény, a kísérleti célú ültetvény és a törzsültetvény;

21. *telepítési engedély*: a [1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 62. cikk \(1\) bekezdése](#) szerinti engedélyek;

22. *törzsültetvény*: a növényfajta állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló [2003. évi LII. törvény 2. § 25. pontja](#) szerinti fogalom;

23. új telepítési engedély: az [1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 64. cikke](#) szerinti, szőlőültetvény telepítésére vonatkozó engedély;

24. ültetvény használója:

- a)² a szőlőültetvény földterülete tekintetében a földhasználati nyilvántartásba bejegyzett földhasználó,
- b) ahol jogszabály nem teszi lehetővé a földhasználó földhasználati nyilvántartásba való bejegyzését, a szőlőültetvény használatára jogosult természetes személy vagy gazdálkodó szervezet, ennek hiányában tulajdonosa;
- c)³ folyamatban lévő földhasználati nyilvántartási eljárás esetén az ültetvényhasználatot szerződéssel és nyilatkozattal igazoló természetes személy vagy gazdálkodó szervezet, ennek hiányában a tulajdonos,
- d)⁴ az a)–c) pontban meghatározott jogosult hiányában a folyamatban lévő hagyatéki eljárásban a hagyaték átadásának időpontjáig az ültetvényhasználatot a hegybíró felé nyilatkozattal igazoló vélelmezett örökös, vagy
- e)⁵ az a)–d) pontban meghatározott jogosult hiányában a jegyző által kiállított és az adott ültetvény használatának tényét a hegybíró felé igazoló hatósági bizonyítvánnyal rendelkező személy.

25. VINGIS: a szőlő termőhelyi kataszter, valamint a földrajzi árujelzők termék-leírásban rögzített termőhelyeinek térképi megjelenítésére szolgáló térinformatikai rendszer.

2. Szőlőtermesztés

2. § (1) Szőlőültetvény szőlő termőhelyi kataszterben nyilvántartott területen telepíthető.

(2) A szőlő termőhelyi katasztert vezető szerv besorolja a földterületet a szőlő termőhelyi kataszterbe.

(3) A szőlő termőhelyi kataszter azon adat kivételével, amelyet jogszabály más nyilvántartás részeként közhitelesnek minősít, közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(4) A hegyközség hozzájárulása szükséges

a) a szőlő termőhelyi kataszterbe sorolt földterületen a csemegeszőlő-telepítést kivéve gyümölcsös, erdő vagy fásítás telepítéséhez, faiskola, halastó és nádas létesítéséhez, valamint a termőföld más célú hasznosításához,

b) a földterület szőlő termőhelyi kataszterből történő törléséhez.

(4a)⁶ Ha a hegyközségi rendtartás másként nem rendelkezik, a hegyközség a földterület szőlő termőhelyi kataszterből történő törléséhez a (4) bekezdés b) pontja szerinti hozzájárulást megadja, ha az érintett földterületen és annak határától mért háromszáz méteres távolságon belül eső ingatlan területén a hegybíró a kataszterből történő törlésre irányuló kérelem benyújtásának időpontját megelőző tíz borpiaci évben termő szőlőültetvényt vagy hatályos üzemengedéllyel rendelkező borászati üzemet nem tartott nyilván.

(5) A gazdasági aktában szőlőültetvényként nyilvántartott földterület határától számított ötven méteren belül új erdő vagy új fásítás telepítése nem végezhető, továbbá az ilyen földrészletnek a szőlő termőhelyi kataszterből való kivonása erdő vagy fásítás telepítése céljából nem engedélyezhető.

(6)⁷ A szőlő termőhelyi kataszterbe sorolás jogi jelleg ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséhez vagy ingatlan-nyilvántartásból történő törléséhez az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvénynek az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés alapjául szolgáló okirat tartalmi elemeit meghatározó rendelkezésétől eltérően

a) a szőlő termőhelyi kataszterbe sorolás vagy a szőlő termőhelyi kataszterből történő törlés megjelölése;

b) a szőlő termőhelyi kataszterbe sorolással vagy a szőlő termőhelyi kataszterből történő törléssel érintett földterület

ba) fekvése szerinti település neve,

bb) helyrajzi száma,

bc) az érintett alrészlet jele; és

c) ha a szőlő termőhelyi kataszterbe sorolás nem az egész ingatlant vagy annak egész alrészletét érinti,

ca) a szőlő termőhelyi kataszterbe sorolt földterület nagysága és

cb) a földterületről földmérő által készített vagy földmérő által tanúsított, és az ingatlanügyi hatóság által érvényes záradékkal ellátott változási vázrajz szükséges.

3. § (1) Ártermő szőlőültetvény telepítéséhez osztályba sorolt szőlőfajta használható fel.

(2) Szőlőfajta osztályba sorolásához – a növénytermesztési hatóság engedélyével – el kell végezni a szőlőfajta termesztési alkalmassági vizsgálatát. A növénytermesztési hatóság a termesztési alkalmassági vizsgálat e törvény végrehajtására kiadott miniszteri rendeletben meghatározott eredményei alapján dönt a szőlőfajta osztályba sorolásáról. Az osztályba sorolt, borkészítésre alkalmas szőlőfajtákról a növénytermesztési hatóság nyilvántartást vezet, amelyet e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint közzé kell tenni.

4. § (1) Ártermő szőlőültetvény, kísérleti célú ültetvény és alanyszőlő kivételével törzsültetvény a hegybíró engedélyével telepíthető vagy telepíthető újra.

(2) Az új telepítési engedély kiadására irányuló eljárásban az ügyintézési határidő 70 nap.

(3)⁸ Az (1) bekezdés szerinti ültetvények telepítésének vagy kivágásának tényét az ültetvény használója – a művelet befejezését követő 15 napon belül – bejelenti a hegybírónak. A bejelentést követő 240 napon belül a hegybíró ellenőrzi a telepítés vagy a kivágás megtörténtét.

(4) Ha az új telepítések számára engedélyezhető terület nagyságát meghaladó mértékű területnagyságra érkezik be új telepítési engedély iránti kérelem, e törvény végrehajtására kiadott rendeletben foglaltak szerint a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (a

továbbiakban: HNT) a kérelmek összesítését követően a kérelmekben szereplő területnagyságot arányosan visszaosztja, vagy e törvény végrehajtására kiadott miniszteri rendeletben foglalt elsőbbségi szempontok alapján rangsorolja a kérelmeket.

(5)⁹ Osztatlan közös tulajdonban álló ingatlan esetén a szőlőtelepítéshez valamennyi tulajdonostárs hozzájáruló nyilatkozata szükséges. A kérelmezőnek a szőlőtelepítéshez szükséges hozzájáruló nyilatkozatot írásban, igazolt módon kell kérnie (a továbbiakban: hozzájáruló nyilatkozat iránti kérelem) a tulajdonostársaktól.

(6)¹⁰ A hozzájáruló nyilatkozat iránti kérelmet kézbesítettnek kell tekinteni, ha a postai küldemény a második kézbesítést követően azzal a jelzéssel érkezik vissza, hogy a címzett „nem kereste”, „ismeretlen”, az „átvételt megtagadta”, „elköltözött” vagy a „kézbesítés akadályozott”.

(7)¹¹ A kézbesítettnek tekintett hozzájáruló nyilatkozat iránti kérelem esetén a telepítés helye szerint illetékes hegybíró a HNT-nél kezdeményezi a telepítéshez szükséges hozzájárulás megadására vonatkozó felhívás közzétételét. A HNT a telepítéshez szükséges hozzájárulás megadására vonatkozó felhívást a beérkezését követően haladéktalanul honlapján közzéteszi. A hozzájáruló nyilatkozatot megadottnak kell tekinteni, ha a tulajdonostársak a felhívásnak a HNT honlapján való közzétételétől számított 30. napig nem nyújtanak be kifogást a telepítés ellen.

5. § (1) A szőlőültetvényt az ültetvény használója köteles rendeltetésének megfelelően művelni, a tulajdonos köteles a szőlőültetvény rendeltetésnek megfelelő művelését biztosítani.

(2) Ha a szőlőültetvény egy éven keresztül nem áll rendeltetészerű művelés alatt, a hegybíró figyelmezteti az ültetvény használóját a szőlőültetvény rendeltetészerű művelésére, valamint tulajdonosát a szőlőültetvény rendeltetészerű művelésének biztosítására. A figyelmeztetést követően az ültetvény használójának egy hónapon belül nyilatkoznia kell arról, hogy a szőlőültetvény rendeltetészerű művelését megkezdte. Ha a tulajdonos a szőlőültetvény művelését más ültetvényhasználóval kívánja biztosítani, a tulajdonosnak a figyelmeztetéstől számított egy hónapon belül be kell mutatnia a szőlőültetvény megfelelő hasznosítását biztosító szerződést, vagy ha a tulajdonos maga kívánja a szőlőültetvényt művelni, nyilatkoznia kell erről.

(3) Ha a (2) bekezdés szerinti figyelmeztetés ellenére sem az ültetvény használója, sem a szőlőültetvény tulajdonosa nem nyilatkozik a (2) bekezdésben meghatározott határidőn belül a szőlőültetvény rendeltetészerű művelésével kapcsolatban, a hegybíró mulasztási bírság kiszabása mellett kötelezi a tulajdonost a szőlőültetvény kivágására. A rendeltetészerű művelés elmulasztása miatt kiszabott bírság a szőlőültetvény fekvése szerinti hegyközség bevétele.

(4)¹² A hegybíró értesíti a növénytermesztési hatóságot, amely elrendeli a szőlőültetvény tulajdonos költségére történő kivágását, ha

a) a (2) bekezdés szerinti nyilatkozattételnek az ültetvény használója vagy a szőlőültetvény tulajdonosa eleget tesz, vagy a tulajdonos bemutatja a szőlőültetvény megfelelő hasznosítását biztosító szerződést, de a szőlőültetvény a figyelmeztetéstől számított négy hónap elteltével sem áll rendeltetészerű művelés alatt, valamint

b) a szőlőültetvény használója vagy tulajdonosa a (3) bekezdés szerinti kivágásra vonatkozó kötelezettségét nem teljesíti.

6. § (1)¹³ Ha a szőlőtermést nem az ültetvény használója dolgozza fel, a szőlőtermés felvásárlásáról a felvásárló felvásárlási jegyet készít, amelyet megküld a hegybírónak. A felvásárlási jegy a felvásárlási okirat [Áfa tv.](#)-ben meghatározott adatain kívül tartalmazza

a) a szőlőültetvény azonosítására szolgáló adatokat,

b) a szüretelt szőlő mennyiségét és cukortartalmát, valamint

c) ha a szőlőtermést nem a felvásárló dolgozza fel, a feldolgozó borászati üzem azonosításához szükséges adatokat.

(2)¹⁴ Az (1) bekezdést nem kell alkalmazni az azonos borgazdasági egységbe tartozó személyek közötti tranzakciók esetében, ha az ügyletre vonatkozóan az [Áfa tv.](#) szerinti felvásárlási okirat kiállítására nem kerül sor.

(3) Egy személy csak egy borgazdasági egységhez tartozhat.

(4) Az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott szőlőfeldolgozást végző a feldolgozott szőlő mennyiségére és cukortartalmára vonatkozó adatokat a méréssel egyidejűleg, e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott módon, hírközlő eszköz és rendszer útján megküldi a hegybíró részére.

3. Borászati termék előállítása, kiszerelese és tárolása

7. § (1) Közfogyasztásra történő forgalomba hozatalra szánt borászati termék előállítása és kiszerelese kizárólag a borászati hatóság üzemengedélyével rendelkező borászati üzemben (a továbbiakban: borászati üzem) folytatható.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően a borászati hatóság engedélyével borászati termék borászati üzem területén kívül is kiszerelehető.

(3)¹⁵ Közfogyasztásra történő forgalomba hozatalra szánt borászati termék – e törvény végrehajtására kiadott miniszteri rendeletben meghatározott borászati termék kivételével – kizárólag borászati üzemben tárolható.

(4) A borászati üzemengedélyekről a borászati hatóság a tevékenységére vonatkozó jogszabályban foglalt ellenőrzési feladatainak ellátása érdekében nyilvántartást vezet, amely tartalmazza

a) természetes személy esetén az üzemeltető természetes személyazonosító adatait, lakcímét, telephelyét, adóazonosító jelét, egyéni vállalkozó természetes személy esetén a nevét, székhelyét és adószámát,

b) az üzemeltető [Éltv.](#) szerinti élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszer (a továbbiakban: FELIR) azonosító számát (a továbbiakban: FELIR azonosító), mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által adott ügyfél-azonosítóját, telefonos és elektronikus elérhetőségét,

c) a borászati üzem szakmai tevékenységéért felelős személy természetes személyazonosító adatait, lakcímét, telephelyét, telefonos és elektronikus elérhetőségét, adóazonosító jelét, egyéni vállalkozó természetes személy esetén nevét, székhelyét, adószámát, telefonos és elektronikus elérhetőségét.

(5) A borászati üzemengedély-nyilvántartás azon adat kivételével, amelyet jogszabály más nyilvántartás részeként közhitelesnek minősít, közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül. A borászati üzemengedély-nyilvántartás e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott adatait, természetes személy esetén a nevét, adóazonosítóját vagy adószámát és FELIR azonosítóját a borászati hatóság a honlapján közzéteszi.

8. § Az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa értelmében nem engedélyezett borászati eljárás a borászati hatóság engedélyével, kísérleti céllal alkalmazható. A kiadott engedélyekről a borászati hatóság közhiteles nyilvántartást vezet.

8/A. §¹⁶ (1) A HNT az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott

a) kisüzemi bortermelői regisztert előállítja és hitelesíti a szakmai-jövedéki nyilvántartást ilyen módon vezető, a [Jöt. 3. § \(3\) bekezdés 16. pontja](#) szerinti kisüzemi bortermelő (a továbbiakban: kisüzemi bortermelő),

b) általános bortermelői regisztert hitelesíti a szakmai-jövedéki nyilvántartást ilyen módon vezető kisüzemi bortermelő vagy a [Jöt. 134–136. §-a](#) szerinti egyszerűsített adóraktár engedélyese (a továbbiakban: egyszerűsített adóraktári engedélyes)

kérésére.

(2) A hitelesített kisüzemi bortermelői regiszterekről és általános bortermelői regiszterekről a HNT nyilvántartást vezet, amely tartalmazza

a) a hitelesítést kérő kisüzemi bortermelő vagy egyszerűsített adóraktári engedélyes megnevezését, borászati üzemengedélyének számát és NÉBIH tevékenység azonosítójának számát, valamint

b) a hitelesítés időpontját és iktatószámát.

(3) A HNT a (2) bekezdés szerinti nyilvántartásban foglalt adatokat elérhetővé teszi a borászati hatóság számára.

8/B. §¹⁷ Az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott online bortermelői regisztert az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott borpiaci év kezdetétől az a borászati üzemengedélyes köteles vezetni, aki az utolsó három borpiaci év átlagában több mint évi 20 000 hektoliter borászati terméket értékesít az értékesítési jelentése alapján.

4. Borászati termékek forgalomba hozatala

9. § (1)¹⁸ Borászati termék közfogyasztásra történő forgalomba hozatala vagy Magyarország területéről való kivitele – a (2) és (2a) bekezdésben, valamint és a 10. §-ban foglalt kivételtől eltekintve –

a) a hegybíró által kiadott végső származási bizonyítvánnyal,

b) a kémiai összetételre vonatkozó előírások e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott analitikai vizsgálatának (a továbbiakban: analitikai vizsgálat) megfelelő eredménye esetén,

c) e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben vagy földrajzi árujelző termékleírásában meghatározott esetben a borászati termék érzékszervi jellemzőinek érzékszervi vizsgálat alapján megállapított megfelelése esetén, és

d) a borászati hatóság által tételenként kiadott forgalombahozatali azonosítóval lehetséges.

(2)¹⁹ Nem kell alkalmazni az (1) bekezdés

a) b)–d) pontját a Magyarország területéről kiszállított szőlőmust, sűrített szőlőmust és finomított szőlőmustsűrítmény,

b) b) és c) pontját

ba) az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott esetben a még erjedésben lévő újbor,

bb) a borecet,

bc) a nem borászati termék előállítása céljából Magyarország területén forgalomba hozni kívánt borászati termék, valamint

bd) a Magyarország területén forgalomba hozott szőlőmust, sűrített szőlőmust és finomított szőlőmustsűrítmény tekintetében.

(2a)²⁰ Szőlőmust Magyarország területéről való kivitele esetén a 9. § (1) bekezdés a) pontja szerinti származási bizonyítványt a kivittelt követően az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott határidőn belül szükséges beszerezni.

(2b)²¹

(3) A hegybíró az első származási bizonyítványt az érintett borászati termékhez kapcsolódó szüreti bejegyzés alapján adja ki.

(4)²² Azon borászati termék származási bizonyítványának kiállítására irányuló kérelemhez, amelyhez kapcsolódóan nem az adatszolgáltatásra kötelezett mulasztásának felróható módon hiányzik a szüreti bejegyzés, mellékelni kell a borászati hatóság igazolását a borászati terméktétel és a rendelkezésre álló, nyomon követést szolgáló dokumentum adatainak egyezőségéről. A borászati hatóság az igazolást a kérelem beérkezésétől számított 90 napon belül állítja ki.

(5)²³ A hegybíró – a forgalombahozatali azonosító kiadása érdekében – értesíti a borászati hatóságot a végső származási bizonyítvány kiállításáról.

(6)²⁴ A borászati hatóság nyilvántartást vezet a borbíráló szakvizsgával rendelkező személyekről. A nyilvántartás tartalmazza

a) a borbíráló szakvizsgával rendelkező személy természetes személyazonosító adatait és lakcímét, valamint

b) a borbíráló szakvizsga azonosító számát.

(7)²⁵ A borászati hatóság honlapján közzéteszi a borbíráló szakvizsgával rendelkező személy nevét és a borbíráló szakvizsga azonosító számát.

(8)²⁶ A regisztrált borversenyekről a borászati hatóság nyilvántartást vezet, amely tartalmazza

a) a regisztrált borverseny szervezőjének természetes személyazonosító adatait és lakcímét természetes személy esetén, a nevét és székhelyét egyéni vállalkozó természetes személy esetén, valamint telefonos és elektronikus elérhetőségét, továbbá

b) e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott adatokat.

10. § (1) Az Európai Gazdasági Térség valamely szerződő államában már közfogyasztásra forgalomba hozott borászati termék származási bizonyítvány és forgalombahozatali azonosító nélkül forgalmazható.

(2) Ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, az Európai Gazdasági Térségen kívüli országból borászati termék – a borecet kivételével – a 9. § (1) bekezdés b)–d) pontjában meghatározott feltételekkel hozható be Magyarország területére.

5. Földrajzi árujelzők és hagyományos kifejezések

11. § (1) Oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel rendelkező borászati termék előállításához kizárólag olyan szőlő használható fel,

a) amelynek cukortartalma legalább 134,8 g/l, és

b)²⁷ amely hektáronként legfeljebb 22 tonna szőlőhozamot vagy 160 hektoliter seprős újbor hozamot, vagy e mértéknek legfeljebb a 13. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján meghatározott mértékkel megemelt mennyiségű szőlőhozamot vagy seprős újbor hozamot adó szőlőültetvényről származik.

(2) Az oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel rendelkező borászati termék előállításához – e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott kivétellel – kizárólag olyan szőlő használható fel,

a) amelynek cukortartalma legalább 153,1 g/l, és

b)²⁸ amely hektáronként legfeljebb 14 tonna szőlőhozamot vagy 100 hektoliter seprős újbor hozamot vagy e mértéknek legfeljebb a 13. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján meghatározott mértékkel megemelt mennyiségű szőlőhozamot vagy seprős újbor hozamot adó szőlőültetvényről származik.

(3) Település és dülő neve kizárólag oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel együtt tüntethető fel a címkén.

12. §²⁹

6. A földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet jogosultságai

13. § (1) Az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben foglalt szempontok figyelembevételével a földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet a miniszter hozzájárulásával

a) meghatározhatja az általa kezelt földrajzi árujelző termőterületén telepíthető fajták listáját,

b) az évszámot jellegétől vagy a piaci helyzettől függően az adott évi szüret vonatkozásában a földrajzi árujelző termékleírásának

ba) a szőlőültetvény maximális hozamára vonatkozó előírását legfeljebb egyötödével megemelheti vagy csökkentheti,

bb) a szőlő minimális cukortartalmára vonatkozó előírását legfeljebb 12,5 g/l mértékben megemelheti vagy csökkentheti földrajzi jelzéseknel és eredetmegjelölések esetén azon bortípusoknál, amelyeknél a szőlő minimális cukortartalma a termékleírás értelmében legalább 166,7 g/l.

bc)³⁰ a borászati termékek kémiai összetételére vonatkozó határértékeit legfeljebb egyötödével megemelheti vagy csökkentheti.

(2) A miniszter az (1) bekezdés szerinti hozzájárulását akkor tagadhatja meg, ha a földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet tervezett intézkedése a szőlő-bor ágazat általános érdekeivel ellentétes.

14. § A földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet – az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben foglalt követelmények figyelembevételével – előzetesen meghozott testületi döntésében meghatározott eljárásrend és szempontok mérlegelése alapján legfeljebb öt évre eltilthatja az általa kezelt földrajzi árujelzővel rendelkező borászati terméket hamisító vagy hamis termékjelölést alkalmazó hegyközségi tagot a földrajzi árujelző, vagy annak termékleírásában meghatározott kisebb földrajzi egységek nevének használatától. Az eltiltás ideje alatt az érintett hegyközségi tag részére kiadott származási bizonyítvány nem tartalmazhatja az adott földrajzi árujelzőt. Az eltiltásról értesíteni kell a hegybírókat és a borászati hatóságot.

15. § (1) Szőlőt vagy bort tartalmazó, borászati terméknek nem minősülő terméken, valamint boreceten borászati termék földrajzi árujelzőjével azonos földrajzi név a földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet engedélyével tüntethető fel. Az engedély kiadása akkor tagadható meg, ha alapos okkal valószínűsíthető, hogy a földrajzi árujelzővel azonos földrajzi név használata a földrajzi árujelző jó hírnevét sértené.

(2) Az (1) bekezdés szerinti engedély megadása ellenérték vagy díj fizetéséhez nem köthető.

16. § (1) Az Eger, illetve Tokaj eredetmegjelölést kezelő hegyközségi szervezet adott borpiaci évre előírhatja a [Hktv. 4. § b\) pontja](#) szerinti borászati termelő és a szőlészeti és borászati felvásárló közötti olyan borászati terméktétel adásvételének a hegyközségi szervezet részére történő bejelentését, amelynek származási bizonyítványa lehetővé teszi az Eger, illetve a Tokaj eredetmegjelölés feltüntetését, továbbá a mennyisége legalább 200 hektoliter. Ugyanazon borpiaci évben ugyanazon szőlészeti és borászati felvásárló részére történő értékesítést a borászati terméktétel mennyiségének megállapítása vonatkozásában egybe kell számítani.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettség előírása esetén az adásvételi szerződés a bejelentésétől számított 10 napon belül nem lép hatályba és a bejelentésben szereplő borászati terméktétel elszállítása nem kezdhető meg. Az eladó köteles a bejelentésben legalább a származási bizonyítvány iránti kérelmében szereplő adatokat, valamint az egységárat és a fizetési feltételeket közölni.

(3) Az eredetmegjelölés termékleírásában meghatározott termőterületen belül borászati üzemmel rendelkező hegyközségi tagot elővásárlási jog illeti meg a bejelentett borászati terméktétel vonatkozásában.

(4) Az eredetmegjelölést kezelő hegyközségi szervezet a bejelentésben foglalt adatokat a bejelentés kézhezvételének napján, honlapján történő közzététellel közli az elővásárlásra jogosultakkal. Az elővásárlásra jogosult a közlés kezdőnapjától számított 7 napos jogvesztő határidőn belül tehet elfogadó nyilatkozatot az eladó felé.

7. A Tokaji borvidékre vonatkozó különleges szabályok

17. § (1) A Tokaji borvidék területe Abaujszántó, Bekecs, Bodrogkeresztúr, Bodrogkisfalud, Bodrogolaszi, Erdőbénye, Erdőhorváti, Golop, Hercegekút, Legyesbénye, Mád, Makkoshotyka, Mezőzombor, Monok, Olaszliszka, Rátka, Sáradsadány, Sárospatak, Sátoraljaújhely, Szegi, Szegilong, Szerencs, Tállya, Tarcal, Tokaj, Tolcsva, Vámosújfalú településeknek a szőlő termőhelyi kataszter szerint I. és II. osztályú határrészeire terjed ki, és zárt területet alkot.

(2) A Tokaj eredetmegjelölést kezelő hegyközségi szerv a hegyi és a síkfekvésű szőlők vonatkozásában eltérő szabályokat alkothat.

(3) A Tokaji borkülönlegességek a következő bortípusok:

a) Tokaji aszú: a Botrytis cinerea hatására nemesen rothadt, tőkén aszúsodott, szüretkor kézzel külön szedett, feldolgozott szőlőbogyók mustban, részben erjedt szőlőmustban, még erjedésben lévő újbortban vagy azonos évjáratú bortban történő áztatását követő alkoholos erjedés útján nyert, és a forgalomba hozatal előtt fahordóban érlelt Tokaji borkülönlegesség,

b) Tokaji eszencia: a Botrytis cinerea hatására nemesen rothadt, tőkén aszúsodott és szüretkor kézzel külön szedett szőlőbogyókból préselés nélkül kiszivárgó, szőlőmustból minimális alkoholos erjedés útján keletkező Tokaji borkülönlegesség.

c) Tokaji fordítás: a kipréselt aszútésztára felöntött meghatározott termőhelyről származó mustból vagy azonos évjáratú borból alkoholos erjedés útján készült, fahordóban érlelt Tokaji borkülönlegesség, amely jellegzetes érlelési illattal és zamattal rendelkezik,

d) Tokaji másolás: a szamorodni vagy az aszú seprőjére felöntött mustból vagy azonos évjáratú borból alkoholos erjedés útján készült Tokaji borkülönlegesség, amely jellegzetes érlelési illattal és zamattal rendelkezik, és fahordóban érlelték,

e) Tokaji szamorodni: a Botrytis cinerea hatására nemesen rothadt, tőkén aszúsodott és egészséges szőlőszemek feldolgozásával előállított, és a forgalomba hozatal megelőzően fahordóban érlelt Tokaji borkülönlegesség,

(4) Tokaji borkülönlegességet közfogyasztás céljára kizárólag üvegpalackban szabad forgalomba hozni, tokaji borkülönlegesség palackozásához csak a Tokaj eredetmegjelölés termékleírásában meghatározott palackot lehet felhasználni. Ilyen palackokba csak Tokaji borkülönlegességeket lehet tölteni.

(5) A Tokaji borkülönlegességekre utaló neveket nem borászati terméken feltüntetni tilos.

(6) A Tokaji borkülönlegesség előállítója a felhasznált aszúsodott szőlőbogyó, a készített aszúbor és a nyert eszencia mennyiségét az illetékes hegyközségnek bortípusonként a borpiaci év végéig köteles bejelenteni.

(7) A Tokaj eredetmegjelölést kezelő hegyközségi szervezet jogosult kezdeményezni a 21. § (1) és (2) bekezdése szerinti ellenőrzést és az azon való részvételt.

(8) A Tokaj eredetmegjelölést kezelő hegyközségi szervezet a Tokaj eredetmegjelölés termékleírásának való megfelelést a szüretet megelőzően, évente ellenőrzi és nem megfelelés esetén megtiltja a termésből készült borászati terméken a Tokaj eredetmegjelölés használatát.

(9) A más terület terméséből származó borászati terméket a borvidékről származó musttól és bortól elkülönítve, külön helyiségben kell tartani, és tárolóedényét (hordóját) olyan megjelöléssel kell ellátni, amely a must, illetőleg a borászati termék származását kétséget kizáró módon feltünteti. A kizárólag házi fogyasztás céljára bevitt idegen eredetű borászati termék borvidékről származó borászati termékkel egy helyiségben is tartható, származását azonban a tárolóedényen ilyen esetben is fel kell tüntetni.

(10) Tokaj eredetmegjelöléssel ellátott bor nem édesíthető.

8. Az ePincekönyv rendszer

18. § (1) Az ePincekönyv rendszert a szőlő-bor ágazat átláthatóságának növelése, a hatékony ágazatirányítás, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusainak legalacsonyabb adminisztrációs terhet eredményező végrehajtása érdekében a miniszter hozza létre és a HNT működteti. Az ePincekönyv rendszer adatbázisa állami tulajdonban áll, amely felett a rendelkezési jogot tulajdonosi joggyakorlóként a miniszter gyakorolja.

(2) Az ePincekönyv rendszer tartalmazza

- a) a borászati üzemengedélyek adatait,
- b) a felvásárlási jegyeket,
- c) a szüreti bejegyzéseket,
- d) a termelési jelentéseket,
- e) a szakmai-jövedéki nyilvántartásokat,
- f) a származási bizonyítványok adatait,
- g) a forgalomba hozatalhoz kapcsolódó adatokat, ideértve különösen az analitikai vizsgálat és az érzékszervi jellemzők megfelelése vizsgálatának eredményét, valamint a forgalombahozatali azonosítót,
- h) a kísézőokmányokat,
- i) az értékesítési jelentéseket,
- j) a készletjelentéseket.

(3)³¹ Az ePincekönyv rendszer – az adatszolgáltatási kötelezettség megszűnését követő 5 évig – nyilvántartja

a) az adatszolgáltató FELIR azonosítóját, valamint mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által adott ügyfél-azonosítóját, ha azzal rendelkezik, levelezési címét, telefonos és elektronikus elérhetőségét, számlázási címét,

b) természetes személy adatszolgáltató nevét, születési nevét, születési helyét és idejét, anyja nevét, állampolgárságát, lakcímét, adóazonosító jelét,

c) gazdálkodó szervezet adatszolgáltató székhelyét, telephelyét, adószámát, cégjegyzékszámát.

(4) Az ePincekönyv rendszer a lekérdezést követő 60 napig nyilvántartja – az adatszolgáltató által a saját adatai vonatkozásában végzett lekérdezést kivéve – az ePincekönyv rendszerből egyedi azonosításra alkalmas módon lekérdezett adatokat és a lekérdezést végző személy nevét.

(5)³² A HNT hozzáférést biztosít az ePincekönyv rendszerhez a miniszter, az állami adó- és vámhatóság, a földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet, a hegybíró, valamint a borászati hatóság számára, jogszabályban meghatározott feladataik ellátása céljából, az ahhoz szükséges mértékben. A HNT biztosítja továbbá az ePincekönyv rendszert használó adatszolgáltató számára az e törvényben és e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítése, valamint hatósági eljárás kezdeményezése céljából az ePincekönyv rendszerben biztosított tárhelyéhez való hozzáférést és az azon keresztül történő ügyintézés, elektronikus azonosítását követően.

(6) A hatósági ellenőrzések kockázatbecslésen alapuló tervezéséhez az ePincekönyv rendszer a (2) bekezdés szerinti adatokat automatikus információátadással biztosítja a FELIR számára. A FELIR nyilvántartja a borászati hatóság által a (4) bekezdésben foglaltak szerint végzett lekérdezéssel kapcsolatos adatokat, az ott meghatározott módon.

(7) A FELIR automatikus információátadással biztosítja az ePincekönyv rendszer számára a FELIR azonosítóval rendelkező adatszolgáltatók listáját, ezek vonatkozásában a felfüggesztett, visszavont vagy törölt FELIR azonosítókat, az engedélyezett borászati üzemek listáját, továbbá a forgalomba hozatalhoz kapcsolódó adatokat.

(8) A HNT az ePincekönyv rendszerben kezelt adatokat az agrárgazdasági elemzésekkel foglalkozó intézmény és a borrhíós tanács részére statisztikai felhasználás céljából, egyedi azonosításra nem alkalmas módon, térítésmentesen átadja.

(9) A HNT az ePincekönyv rendszerben kezelt adatokat a Központi Statisztikai Hivatal részére statisztikai célokra való felhasználás érdekében, a statisztikai cél előzetes igazolása alapján, az ahhoz szükséges mértékben, egyedi azonosításra alkalmas módon, térítésmentesen átadja. Az átvett adatok körét és az adatátvétel részletes szabályait a hivatalos statisztikáról szóló [2016. évi CLV. törvény 28. §-a](#) szerinti megállapodásban kell rögzíteni.

(10)³³ A HNT az ePincekönyv rendszerben kezelt adatok alapján évente legalább két alkalommal az e törvény végrehajtására kiadott miniszteri rendeletben meghatározott tartalmú borpiaci elemzést tesz közzé internetes honlapján.

(11) Az ePincekönyv rendszerben történő ügyintézés támogatása érdekében a HNT ügyfélszolgálatot működtet.

(12) A hegybíró ellátja az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben az ePincekönyv rendszer használatával kapcsolatban meghatározott feladatokat.

(13)³⁴ A HNT az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló [2015. évi CCXXII. törvény 1. § 17. pont i\) alpontjától](#) eltérően e törvényben az ePincekönyv rendszerrel kapcsolatban meghatározott feladatai tekintetében elektronikus ügyintézés biztosító szervnek minősül.

(14)³⁵ A HNT jogosult a (3) bekezdésben meghatározott, az ePincekönyv rendszerben nyilvántartott személyes adatok kezelésére az ePincekönyv rendszer működtetése és e törvényben meghatározott feladatai ellátása érdekében.

19. § A HNT a jelentés benyújtási határideje előtt legalább öt nappal korábban elkészíti, és az ePincekönyv rendszerben elérhetővé teszi az e törvényben és a végrehajtására kiadott rendeletekben meghatározott jelentéseknek az ePincekönyv rendszerben nyilvántartott adatokból összeállított tervezetét, amelyet a jelentés elkészítésére kötelezett legkésőbb a jelentés megküldésének határidejéig kijavíthat vagy kiegészíthet.

9. A gazdasági akta

20. § (1) A gazdasági akta az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározott kötelezettségek teljesítése érdekében tartalmazza

a) az adatszolgáltató

aa)³⁶ nevét, természetes személy esetén születési helyét és idejét, anyja nevét, állampolgárságát,

ab) lakcímét vagy székhelyét,

ac) adószámát, adóazonosító jelét,

ad) FELIR azonosítóját,

ae) a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv által adott ügyfél-azonosítóját, ha az adatszolgáltató azzal rendelkezik,

af) még fel nem használt telepítési engedélyeit,

ag) birtokában lévő telepítési jogokat típusonkénti bontásban,

ah) által leadott szüreti bejegyzéseket, termelési jelentéseket, származásbizonyítvány-kérelmeket,

ai)³⁷ borászati üzemengedély jogosultjával szemben kiszabott, e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott jogkövetkezményeket, valamint ezen jogkövetkezményekre figyelemmel a borászati üzemengedély jogosult kockázatos besorolását,

b) az adatszolgáltatóval azonos borgazdasági egységbe tartozó személyek listáját,

c)³⁸ az a) pont ah) alpontja alapján kiadott hatósági bizonyítványokat,

d) az adatszolgáltató használatában lévő szőlőparcellák

da) azonosítására szolgáló adatokat,

db) területméretét, továbbá a szőlő más növénykultúrával együtt történő termesztése esetén a szőlővel ténylegesen betelepített terület méretét,

dc) alkalmasságát valamely földrajzi árujelzővel ellátott borászati termék előállítására,

dd) telepített szőlőfajtáját vagy szőlőfajtaát a szőlőparcellán belüli becsült területarány feltüntetésével,

de) telepítésének, kivágásának évét,

df) kapcsolatát a szőlőültetvények szerkezetátalakításával, átállításával és zöldszüret-intézkedéssel összefüggő támogatásokkal,

dg) kísérleti célú ültetvény jellegét, ha van ilyen, valamint

dh) engedély nélkül telepített, illetve kivágott státuszát, ha van ilyen.

e)³⁹ a szakmai-jövedéki nyilvántartás vezetésének módját.

(2) A gazdasági akta az (1) bekezdés a) pont *af)* és *ag)* alpontja, valamint *b)* és *c)* pontja tekintetében – azon adat kivételével, amelyet jogszabály más nyilvántartás részeként közhitelesnek minősít – közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(3) A gazdasági akta az adatszolgáltató személyes adatait az adatszolgáltatási kötelezettség megszűnését követő 5 évig tartja nyilván.

(4) A hegybíró a gazdasági akta szőlőültetvényekre vonatkozó adatait továbbítja a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv számára a VINGIS-ben való rögzítés céljából.

(5) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv az általa megítélt támogatásokról az (1) bekezdés a) pont *af)* alpontja vonatkozásában egyedi adatokat ad át a HNT részére.

10. Ellenőrzések végzése és jogkövetkezmények

21. § (1)⁴⁰ A szüretelt szőlő mennyiségének és cukortartalmának ellenőrzésére a HNT főtitkára éves tervet készít, amelyet minden borpiaci év május 31. napjáig megküld a miniszter részére. A miniszter az éves ellenőrzési tervet a következő borpiaci év kezdetéig jóváhagyja. A jóváhagyott ellenőrzési terv alapján a borászati hatóság és a hegybíró a helyszínen jogosult ellenőrizni a szüretelt és feldolgozott szőlő, valamint az előállított szőlőmust, sűrített szőlőmust és finomított szőlőmustsűrítmény mennyiségét és cukortartalmát.

(2) A borászati hatóság helyszíni ellenőrzésre feljogosított kormánytisztviselője, valamint jelenlétében a hegybíró, hatósági ellenőrzés végzése során – az általános közigazgatási rendtartásról szóló [2016. évi CL. törvény 69. §-ában](#) foglaltakon túl – jogosult

a) az ellenőrzés tárgyát képező vagy azzal kapcsolatos iratokról, dokumentációról, adathordozókról – az adatvédelemre, valamint a titoktartásra vonatkozó jogszabályok figyelembevételével – másolatot, illetve kivonatot készíteni,

b) hatósági mintavétel esetén az ügyfél kérésére – az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározott kivételek figyelembevételével – ellenmintát venni;

c) élelmiszerlánc-esemény alapos gyanúja esetén, továbbá élelmiszerlánc-esemény elhárítása, illetve a felügyeleti díj bevallási és fizetési kötelezettség ellenőrzése érdekében a lezárt terület, épület, helyiség felnyitásával, az ott tartózkodó személyek akarata ellenére, illetve a jogosult távollétében is a lezárt ingatlanok területére, üzlethelyiségbe, üzemi helyiségbe belépni és ott az ellenőrzést lefolytatni akkor is, ha azok egyidejűleg lakás céljára szolgálnak, továbbá szállítóeszközöket, dokumentációt, számviteli bizonylatokat ellenőrizni.

(3) A borászati hatóság az [Éltv. 44. § \(2\)–\(7\) bekezdésében](#) foglaltak alkalmazásával próbavásárlást végezhet.

(4)⁴¹ A borászati hatóság ellenőrzési tevékenységének támogatása érdekében az állami adó- és vámhatóság az egyszerűsített adóaktár-engedélyes nevének, címének, cégnevének, székhelyének és adószámának megjelölésével az Európai Gazdasági Térség valamely szerződő államából további feldolgozás céljából, vagy az Európai Gazdasági Térségen kívüli országból behozott borászati termék – Jövedéki Árumozgás és Ellenőrző Rendszerben nyilvántartott – kísérőokmányának nyilvántartott adatait átadja a borászati hatóság részére.

22. § (1) A hegybíró a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvényben meghatározott szankciókon kívül az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint kötelezheti az ültetvény használóját a szőlőültetvény kivágására.

(2) A borászati hatóság a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvényben meghatározott szankciókon kívül az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint

a) a borászati üzemengedélyt legfeljebb 30 napra felfüggesztheti,

b) a borászati üzemengedélyt visszavonhatja,

c) gép, felszerelés, berendezés működését, csomagolóanyag felhasználását, tárolóhely vagy szállítóeszköz használatát, újbóli működését, használatbavételét, használatban tartását feltételhez kötheti vagy megtilthatja,

d) borászati termék előállításához szükséges alapanyag, kiegészítő anyag, segédanyag, adalékanyag felhasználását, forgalmazását korlátozhatja, feltételhez kötheti, megtilthatja, zárlatát elrendelheti,

e) borászati terméket közfogyasztásra, további feldolgozásra alkalmatlannak, csökkent minőségűnek nyilváníthat, borászati termék forgalomba hozatalát korlátozhatja, feltételhez kötheti, megtilthatja, zárlatát elrendelheti,

f) a közfogyasztásra, további feldolgozásra alkalmatlan vagy származási bizonyítvány nélküli borászati termék megsemmisítését vagy leparlását rendelheti el,

g) a származási helyre utaló megnevezés használatát megtilthatja, illetve

h) a borászati termék érzékszervi jellemzői megfelelőségének vizsgálatát végző szerv működését ideiglenesen korlátozhatja, újbóli működését feltételhez kötheti vagy nyilvántartásból törölheti.

(3) A növénytermesztési hatóság a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvényben meghatározott szankciókon kívül az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint

- a) a szőlőültetvény kivágását elrendelheti,
- b)⁴² a földterület használóját kötelezheti a hegyközség szőlő termőhelyi kataszterben nyilvántartott terület hasznosításához való hozzájárulásának beszerzésére,
- c)⁴³ a földterület használóját kötelezheti a szőlő termőhelyi kataszterben nyilvántartott területen az eredeti állapot helyreállítására.

(4) Mulasztási bírságot szab ki

- a) a hegybíró
 - aa) az engedélytől eltérő vagy engedély nélküli telepítés,
 - ab) a gazdasági aktára vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása,
 - ac) a telepítés, kivágás ténye bejelentése ellenére a telepítés vagy a kivágás végrehajtásának, befejezésének elmulasztása,
 - ad) a művelési kötelezettség elmulasztása;
- b) a borászati hatóság vagy a hegybíró
 - ba) a bejelentési vagy adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása,
 - bb) a bejelentésköteles tevékenység bejelentés nélkül végzése, vagy
 - bc) az adatszolgáltatás, a nyilvántartási kötelezettség hiányos vagy valótlan adattartalommal való teljesítése;
- c) a borászati hatóság vagy az állami adó- és vámhatóság borászati termék kísérőokmány nélküli vagy nem megfelelő adattartalmú kísérőokmánnyal való szállítása esetén.

(5) Minőségvédelmi bírságot szab ki a borászati hatóság

- a) az előállított, illetve forgalomba hozott borászati termék előírt, illetve megjelölt minőségi jellemzőknek való meg nem felelése,
- b) borászati termék előállítására, tárolására, forgalomba hozatalára vonatkozó rendelkezéseknek való meg nem felelés,
- c) földrajzi árujelző termékleírásnak nem megfelelő borászati terméken való feltüntetése,
- d) borászati termék előállításához meg nem engedett anyag borászati termék előállítására, kezelésére, raktározására szolgáló helyiségben tartása esetén.

(6) A minőségvédelmi bírság a (2) bekezdésben meghatározott jogkövetkezményekkel együtt is kiszabható.

(7) A mulasztási és a minőségvédelmi bírság mértékét, megállapításának szempontrendszerét és a bírság megfizetése módjának részletszabályait az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendelet állapítja meg.

(8)⁴⁴ A borászati hatóság, valamint az állami adó- és vámhatóság által kiszabott mulasztási bírság és a minőségvédelmi bírság a központi költségvetés bevételeit képezi.

11. Záró rendelkezések

23. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg

1. a földterület szőlő termőhelyi kataszterbe történő sorolására, a kataszteri besorolás módosítására, a földterület szőlő termőhelyi kataszterből történő törlésére, valamint a szőlő termőhelyi kataszter nyilvántartás és a VINGIS vezetésére vonatkozó eljárási szabályokat;⁴⁵

2. a szőlő termőhelyi kataszterben nyilvántartott területeken a szőlőtermesztéstől eltérő hasznosításra vonatkozó szabályokat;⁴⁶

3. a szőlőfajta termesztési alkalmassági vizsgálata elvégzésének engedélyezésére, a kísérleti célú ültetvény nyilvántartására, valamint a szőlőfajta osztályba sorolására vonatkozó eljárási szabályokat, az osztályba sorolt, borkészítésre alkalmas szőlőfajták nyilvántartásának vezetésére és közzétételére vonatkozó szabályokat;⁴⁷

4. a gazdasági akta személyes adatnak nem minősülő tartalmát, valamint a gazdasági akta vezetésére vonatkozó eljárási szabályokat;⁴⁸

5. a szőlőültetvény telepítése és újraterelítése engedélyezésére, valamint kivágásának bejelentésére vonatkozó eljárási szabályokat;⁴⁹

6. a szőlőfeldolgozást végzők azon körét, akik a szőlő mennyiségére és cukortartalmára vonatkozó adatok feltöltésére hírközlő eszköz és rendszer útján kötelesek, valamint az adatok feltöltésének módját;

7. adott évi szüret tekintetében a szőlő maximális hozamára és minimális cukortartalmára vonatkozó követelményektől való eltérés engedélyezésére vonatkozó szabályokat;⁵⁰

8.⁵¹ a borászati üzemengedély kiadására és a borászati üzemengedély-nyilvántartás vezetésére vonatkozó szabályokat, a borászati üzemengedély-nyilvántartás személyes adatnak nem minősülő tartalmát, a borászati termék borászati üzem területén kívül történő kiszerelése és a borászati üzemben engedéllyel tárolható anyagok tárolása engedélyezésének szabályait, valamint a borászati üzemengedély-jogosult kockázatos besorolásának feltételeit;⁵²

9. a nem engedélyezett borászati eljárás kísérleti célú alkalmazásának engedélyezésére és a kiadott engedélyek nyilvántartására vonatkozó szabályokat;⁵³

10. a szőlészeti és borászati adatszolgáltatásokra, bejelentésekre vonatkozó szabályokat;⁵⁴

11. a származási bizonyítványok kiadására vonatkozó eljárási szabályokat;⁵⁵

12. a forgalombahozatali azonosító kiadására és nyilvántartására vonatkozó szabályokat;⁵⁶

13. a szakmai-jövedéki nyilvántartás vezetésére, a papíralapon vezetett szakmai-jövedéki nyilvántartás hitelesítésének és a hitelesítésekre vonatkozó nyilvántartás vezetésének szabályait;⁵⁷

14. a borászati termékek szállítmányait kísérő papíralapú okmányok kiállítására és hitelesítésére vonatkozó szabályokat;⁵⁸

15. az ePinckönyv rendszer használatára kötelezettek körét, személyes adatot nem tartalmazó tartalmát, működtetésének és használatának szabályait, az ePinckönyv rendszerrel kapcsolatos adatszolgáltatás módját, valamint az ePinckönyv rendszerrel adatkapcsolatot fenntartó számítógépes program nyilvántartásba vételének és használatának feltételeit;⁵⁹

16.⁶⁰ a borászati termék analitikai vizsgálatának és érzékszervi jellemzői megfelelésége vizsgálatának rendjére, az analitikai vizsgálatot végző laboratórium engedélyezésére, a borászati termék érzékszervi jellemzői megfeleléségének vizsgálatát végzők körére és nyilvántartásba vételére vonatkozó szabályokat, valamint a nyilvántartás adattartalmát;⁶¹

17.⁶² a regisztrált borversenyek nyilvántartásba vételének szabályait és a nyilvántartás személyes adatnak nem minősülő tartalmát;

18.⁶³ a földrajzi árujelzők és a hagyományos kifejezések oltalmára és használatára vonatkozó szabályokat, valamint a földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet számára meghatározott jogosultságok gyakorlására vonatkozó részletes szabályokat;⁶⁴

19. a hatósági ellenőrzés eljárási szabályait és az ellenőrzés alapján hozható intézkedésekre vonatkozó szabályokat;⁶⁵

20. a mulasztási bírság és a minőségvédelmi bírság mértékét, megállapításuk szempontrendszerét és a bírság megfizetése módjának részletszabályait;⁶⁶

21. a hatósági ellenőrzés részletes szabályait.⁶⁷

(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben jelölje ki

1. a szőlő termőhelyi katasztert vezető szervezet,⁶⁸

2. a borászati hatóságot,⁶⁹

3. a növénytermesztési hatóságot, és⁷⁰

4. a borászati termék érzékszervi jellemzői megfelelésének vizsgálatát végző szervek nyilvántartását vezető szervezet.⁷¹

(3) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg

1. a szőlő termőhelyi kataszterre és a VINGIS-re vonatkozó részletes szabályokat;⁷²

2. a borkészítésre alkalmas szőlőfajták osztályba sorolásának, valamint a kísérleti célú ültetvény nyilvántartásba vételének részletes anyagi jogi szabályait;⁷³

3. a gazdasági aktára vonatkozó részletes szabályokat,⁷⁴

4. a szőlőültetvény telepítése, újratelepítése és kivágása részletes szabályait;⁷⁵

5. az új telepítési engedélyek mennyiségét, az engedélyekhez kapcsolódó jogosultsági és elsőbbségi szempontokat és azok súlyozásának szabályait;⁷⁶

6. a rendeltetésszerű művelésre vonatkozó szabályokat;⁷⁷

7. a kompenzációs felárat nem tartalmazó felvásárlási jegy, a szőlészeti és borászati adatszolgáltatások, bejelentések, az adatszolgáltatók által vezetendő nyilvántartások és készítendő jelentések, a származási bizonyítvány, a borászati termékek szállítmányait kísérő okmányok, valamint e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági eljárásokban benyújtandó kérelmek adattartalmát;⁷⁸

8. a borászati termék előállítására, a borászati eljárásokra, a borászati üzem működésére, higiéniai követelményeire, a borászati termék kiszerezésére, forgalomba hozatalára, tárolására és a borászati üzemben tárolható termékekre vonatkozó követelményeket;⁷⁹

9. a nem engedélyezett borászati eljárás kísérleti célú alkalmazásának feltételeit, és az így előállított termék felhasználására és megsemmisítésére vonatkozó szabályokat;⁸⁰

10. a szőlőfeldolgozás, a borkészítés és az alkoholcsökkentés melléktermékeinek kötelező kivonásával kapcsolatos szabályokat;⁸¹

11.⁸² a borminősítés követelményeit, a borászati termék érzékszervi jellemzői megfeleléségének vizsgálatát végzőkre vonatkozó szakmai követelményeket, a borbíráló képzés és a borbíráló szakvizsga részletszabályait, az analitikai és érzékszervi vizsgálatok részletes szabályait;⁸³

12. a regisztrált borversenyekre vonatkozó szabályokat;⁸⁴

13. a borászati termékek jelölésének, valamint a borászati termékeken feltüntethető kifejezések használatának szabályait.⁸⁵

14.⁸⁶ a bor kifejezés nem borászati termék elnevezésében való használatának szabályait.⁸⁷

(4) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével rendeletben állapítsa meg a borászati termékek nyilvántartási és elszámolási rendjét.⁸⁸

24. § Ez a törvény 2021. augusztus 1-jén lép hatályba.

25. § A 17. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezés nem alkalmazható az e törvény hatálybalépésekor már forgalomban levő termékek esetében.

26. § E törvény

a) a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a [922/72/EGK](#), a [234/79/EGK](#), az [1037/2001/EK](#) és az [1234/2007/EK tanácsi rendelet](#) hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i [1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet](#),

b) az [1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek](#) a szőlőtelepítésekre vonatkozó engedélyezési rendszer, a szőlőkataszter, a kísérőokmányok és a kapcsolódó tanúsítás, a bevételezési és kiadási nyilvántartás, a kötelező bejelentések, az

ertesítések és a bejelentett információk közzététele tekintetében történő kiegészítéséről, valamint az [1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek](#) a releváns ellenőrzések és szankciók tekintetében történő kiegészítéséről, az [555/2008/EK](#), a [606/2009/EK](#) és a [607/2009/EK bizottsági rendelet](#) módosításáról, továbbá a [436/2009/EK bizottsági rendelet](#) és az (EU) 2015/560 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. december 11-i (EU) 2018/273 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,

c) az [1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek](#) a szőlőtelepítésekre vonatkozó engedélyezési rendszer, a tanúsítás, a bevételezési és kiadási nyilvántartás, a kötelező bejelentések és értesítések tekintetében, valamint az [1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek](#) a releváns ellenőrzések tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról, továbbá az (EU) 2015/561 bizottsági végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. december 11-i (EU) 2018/274 bizottsági végrehajtási rendelet,

d) az [1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek](#) a borágazati eredetmegjelölésekre, földrajzi jelzésekre és hagyományos kifejezésekre vonatkozó oltalom iránti kérelmek, a kifogásolási eljárás, a használatra vonatkozó korlátozások, a termékleírások módosítása, az oltalom törlése, valamint a címkézés és a kiszerezés tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2018. október 17-i (EU) 2019/33 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet,

e) az [1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek](#) az alkoholtartalom-növelés engedélyezésére vonatkozó lehetőség által érintett szőlőtermő területek, az engedélyezett borászati eljárások és a szőlőből készült termékek előállítására és tartósítására alkalmazandó korlátozások, a melléktermékek százalékos arányban megadott minimális alkoholtartalma és a melléktermékek kivonása, valamint az OIV adatlapjainak közzététele tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2019. március 12-i (EU) 2019/934 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

27. §⁸⁹

28. §⁹⁰

29. §⁹¹

30. §⁹²

31. §⁹³

32. §⁹⁴

33. §⁹⁵

34. §⁹⁶

35. §⁹⁷

36. §⁹⁸

37. §⁹⁹

¹A törvényt az Országgyűlés a 2020. december 16-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 2020. december 22.

²Az 1. § 24. pont a) alpontja a [2023. évi XLIV. törvény 210. § a\) pontja](#) szerint módosított szöveg.

³Az 1. § 24. pont c) alpontját a [2023. évi XLIV. törvény 200. §-a](#) iktatta be.

⁴Az 1. § 24. pont d) alpontját a [2023. évi XLIV. törvény 200. §-a](#) iktatta be.

⁵Az 1. § 24. pont e) alpontját a [2023. évi XLIV. törvény 200. §-a](#) iktatta be.

⁶A 2. § (4a) bekezdését a [2023. évi XLIV. törvény 201. §-a](#) iktatta be.

⁷A 2. § (6) bekezdését a [2021. CXCVI. törvény 123. §-a](#) iktatta be.

⁸A 4. § (3) bekezdése a [2023. évi XLIV. törvény 202. § \(1\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.

⁹A 4. § (5) bekezdését a [2023. évi XLIV. törvény 202. § \(2\) bekezdése](#) iktatta be.

¹⁰A 4. § (6) bekezdését a [2023. évi XLIV. törvény 202. § \(2\) bekezdése](#) iktatta be.

¹¹A 4. § (7) bekezdését a [2023. évi XLIV. törvény 202. § \(2\) bekezdése](#) iktatta be.

¹²Az 5. § (4) bekezdése a [2023. évi XLIV. törvény 203. §-ával](#) megállapított szöveg.

¹³A 6. § (1) bekezdése a [2021. LX. törvény 133. §-ával](#) megállapított szöveg.

¹⁴A 6. § (2) bekezdése a [2021. LX. törvény 141. § a\) pontja](#) szerint módosított szöveg.

¹⁵A 7. § (3) bekezdése a [2023. évi XLIV. törvény 204. §-ával](#) megállapított szöveg.

¹⁶A 8/A. §-t a [2021. LX. törvény 134. §-a](#) iktatta be.

¹⁷A 8/B. §-t a [2022. XXIV. törvény 229. §-a](#) iktatta be.

¹⁸A 9. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze a [2022. XXIV. törvény 231. § 1. pontja](#) szerint módosított szöveg.

¹⁹A 9. § (2) bekezdése a [2023. évi XLIV. törvény 205. §-ával](#) megállapított szöveg.

²⁰A 9. § (2a) bekezdését a [2022. XXIV. törvény 230. §-a](#) iktatta be.

²¹A 9. § (2b) bekezdését a [2022. XXIV. törvény 230. §-a](#) iktatta be, a [2023. évi XLIV. törvény 210. § b\) pontja](#) hatályon kívül helyezte.

²²A 9. § (4) bekezdése a [2021. LX. törvény 136. § \(2\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.

²³A 9. § (5) bekezdése a [2021. LX. törvény 136. § \(2\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.

²⁴A 9. § (6) bekezdését a [2021. LX. törvény 136. § \(3\) bekezdése](#) iktatta be.

²⁵A 9. § (7) bekezdését a [2021. LX. törvény 136. § \(3\) bekezdése](#) iktatta be.

²⁶A 9. § (8) bekezdését a [2021. LX. törvény 136. § \(3\) bekezdése](#) iktatta be.

²⁷A 11. § (1) bekezdés b) pontja a [2023. évi XLIV. törvény 206. § \(1\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.

- ²⁸A 11. § (2) bekezdés b) pontja a [2023. évi XLIV. törvény 206. § \(2\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.
- ²⁹A 12. §-a a [2022. évi LXXVI. törvény 42. §-a](#) hatályon kívül helyezte.
- ³⁰A 13. § (1) bekezdés b) pont bc) alpontját a [2023. évi XLIV. törvény 207. §-a](#) iktatta be.
- ³¹A 18. § (3) bekezdés nyitó szövegrésze a [2021: LX. törvény 137. § \(1\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.
- ³²A 18. § (5) bekezdése a [2021: LX. törvény 137. § \(2\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.
- ³³A 18. § (10) bekezdése a [2021: LX. törvény 141. § b\) pontja](#) szerint módosított szöveg.
- ³⁴A 18. § (13) bekezdését a [2021: LX. törvény 137. § \(3\) bekezdése](#) iktatta be.
- ³⁵A 18. § (14) bekezdését a [2021: LX. törvény 137. § \(3\) bekezdése](#) iktatta be.
- ³⁶A 20. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja a [2023. évi XLIV. törvény 208. §-ával](#) megállapított szöveg.
- ³⁷A 20. § (1) bekezdés a) pont ai) alpontját a [2021: LX. törvény 138. § \(1\) bekezdése](#) iktatta be.
- ³⁸A 20. § (1) bekezdés c) pontja a [2021: LX. törvény 138. § \(2\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.
- ³⁹A 20. § (1) bekezdés e) pontját a [2021: LX. törvény 138. § \(3\) bekezdése](#) iktatta be.
- ⁴⁰A 21. § (1) bekezdése a [2023. évi XLIV. törvény 209. § \(1\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.
- ⁴¹A 21. § (4) bekezdését a [2023. évi XLIV. törvény 209. § \(2\) bekezdése](#) iktatta be.
- ⁴²A 22. § (3) bekezdés b) pontja a [2021: LX. törvény 139. § \(1\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.
- ⁴³A 22. § (3) bekezdés c) pontja a [2021: LX. törvény 139. § \(1\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.
- ⁴⁴A 22. § (8) bekezdése a [2021: LX. törvény 139. § \(2\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.
- ⁴⁵Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁴⁶Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁴⁷Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁴⁸Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁴⁹Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁵⁰Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁵¹A 23. § (1) bekezdés 8. pontja a [2021: LX. törvény 140. § \(1\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.
- ⁵²Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁵³Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁵⁴Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁵⁵Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁵⁶Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁵⁷Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁵⁸Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁵⁹Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁶⁰A 23. § (1) bekezdés 16. pontja a [2021: LX. törvény 140. § \(2\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.
- ⁶¹Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁶²A 23. § (1) bekezdés 17. pontja a [2021: LX. törvény 140. § \(2\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.
- ⁶³A 23. § (1) bekezdés 18. pontja a [2021: LX. törvény 140. § \(2\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.
- ⁶⁴Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁶⁵Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁶⁶Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁶⁷Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁶⁸Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁶⁹Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁷⁰Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁷¹Lásd a [435/2021. \(VII. 16.\) Korm. rendeletet](#).
- ⁷²Lásd a [26/2021. \(VII. 29.\) AM rendeletet](#).
- ⁷³Lásd a [26/2021. \(VII. 29.\) AM rendeletet](#).
- ⁷⁴Lásd a [26/2021. \(VII. 29.\) AM rendeletet](#).
- ⁷⁵Lásd a [26/2021. \(VII. 29.\) AM rendeletet](#).
- ⁷⁶Lásd a [26/2021. \(VII. 29.\) AM rendeletet](#).
- ⁷⁷Lásd a [26/2021. \(VII. 29.\) AM rendeletet](#).
- ⁷⁸Lásd a [26/2021. \(VII. 29.\) AM rendeletet](#).
- ⁷⁹Lásd a [26/2021. \(VII. 29.\) AM rendeletet](#).
- ⁸⁰Lásd a [26/2021. \(VII. 29.\) AM rendeletet](#).
- ⁸¹Lásd a [26/2021. \(VII. 29.\) AM rendeletet](#).
- ⁸²A 23. § (3) bekezdés 11. pontja a [2021: LX. törvény 140. § \(3\) bekezdésével](#) megállapított szöveg.
- ⁸³Lásd a [26/2021. \(VII. 29.\) AM rendeletet](#).
- ⁸⁴Lásd a [26/2021. \(VII. 29.\) AM rendeletet](#).
- ⁸⁵Lásd a [26/2021. \(VII. 29.\) AM rendeletet](#).
- ⁸⁶A 23. § (3) bekezdés 14. pontját a [2021: LX. törvény 140. § \(4\) bekezdése](#) iktatta be.
- ⁸⁷Lásd a [26/2021. \(VII. 29.\) AM rendeletet](#).
- ⁸⁸Lásd a [26/2021. \(VII. 29.\) AM rendeletet](#).
- ⁸⁹A 27. § a [2010: CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ⁹⁰A 28. § a [2010: CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ⁹¹A 29. § a [2010: CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ⁹²A 30. § a [2010: CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ⁹³A 31. § a [2010: CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ⁹⁴A 32. § a [2010: CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.
- ⁹⁵A 33. § a [2010: CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

⁹⁶A 34. § a [2010: CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

⁹⁷A 35. § a [2010: CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

⁹⁸A 36. § a [2010: CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.

⁹⁹A 37. § a [2010: CXXX. törvény 12. § \(2\) bekezdése](#) alapján hatályát veszítette.